

Duaal Leren

Zelfstandige kleinhandel

Inhoud

Duaal Leren

What's in a name?	03
Pluspunten van het traject	03

Mentoren

Wie zijn dat en wat doen ze?	04
Iets voor jou?	05
Voorwaarden van het mentorschap	05

Sectorale mentoropleiding	07
---------------------------	----

Start van het traject

Erkenning werkplek dual leren	08
-------------------------------	----

OAO Overeenkomst van Alternerende Opleiding

Enkele weetjes	09
Tips & Tricks	11

Interessante websites	13
-----------------------	----

Contactgegevens	14
-----------------	----

Wat is duaal leren?

Via duaal leren *ontwikkelen jongeren kennis en vaardigheden, zowel op school als op de werkplek*. Daarin spelen de werkgever en de mentor een hoofdrol, net als de school. Als werkplek help jij lerenden om hun opleiding af te ronden en *bereid jij hen voor op de arbeidsmarkt*. Bij duaal leren worden nieuwe kennis en vaardigheden aangeleerd op de werkplek via een opleidingsplan met bijhorende leerdoelen. Bij andere vormen van werkpleklernen (stages) oefent de lerende op de werkplek de competenties uit die hij/zij op school aanleerde.

Om duaal leren aan te bieden bij jou op de werkvloer, moet jouw vestiging erkend zijn en sluit je met de lerende een overeenkomst waarin een opleidingsplan met leerdoelstellingen moet gevolgd worden.

Enkele pluspunten van dit traject voor jouw onderneming

- Het creëert een duurzame leercultuur in jouw volledige organisatie
- Het stimuleert innovatief denken binnen je team
- Dit leertraject geeft je de mogelijkheid om nieuwe mensen te rekruteren, zonder verplichting
- Het stimuleert om elke nieuwe medewerker goed opgeleid te laten starten
- Er is een financieel voordeel gekoppeld aan dit traject in de vorm van een premie

Check hier alles over de premie kwalificerend werkpleklernen

Mentoren, wie zijn dat?

Elke onderneming die een erkenning voor duaal leren wil hebben, dient een mentor aan te stellen. Zij zijn eigenlijk een zeer belangrijke schakel om het traject een succes te laten zijn.

De mentor is hét aanspreekpunt voor de leerjongere, maar het spreekt voor zich dat ook de andere medewerkers een belangrijke rol spelen in de totale begeleiding.

Waarom kiezen voor mentorschap?

- Je kan heel veel voldoening halen uit je rol
- Je leert andere mensen een passie te ontwikkelen voor de job
- Je leert zelf nieuwe vaardigheden over het aanleren van een vak
- Je ontwikkelt je leidinggevende en begeleidende skills
- Je krijgt een eigen mentorcertificaat na het succesvol afronden van een erkende mentoropleiding, dit staat op jouw naam

Iets voor jou?

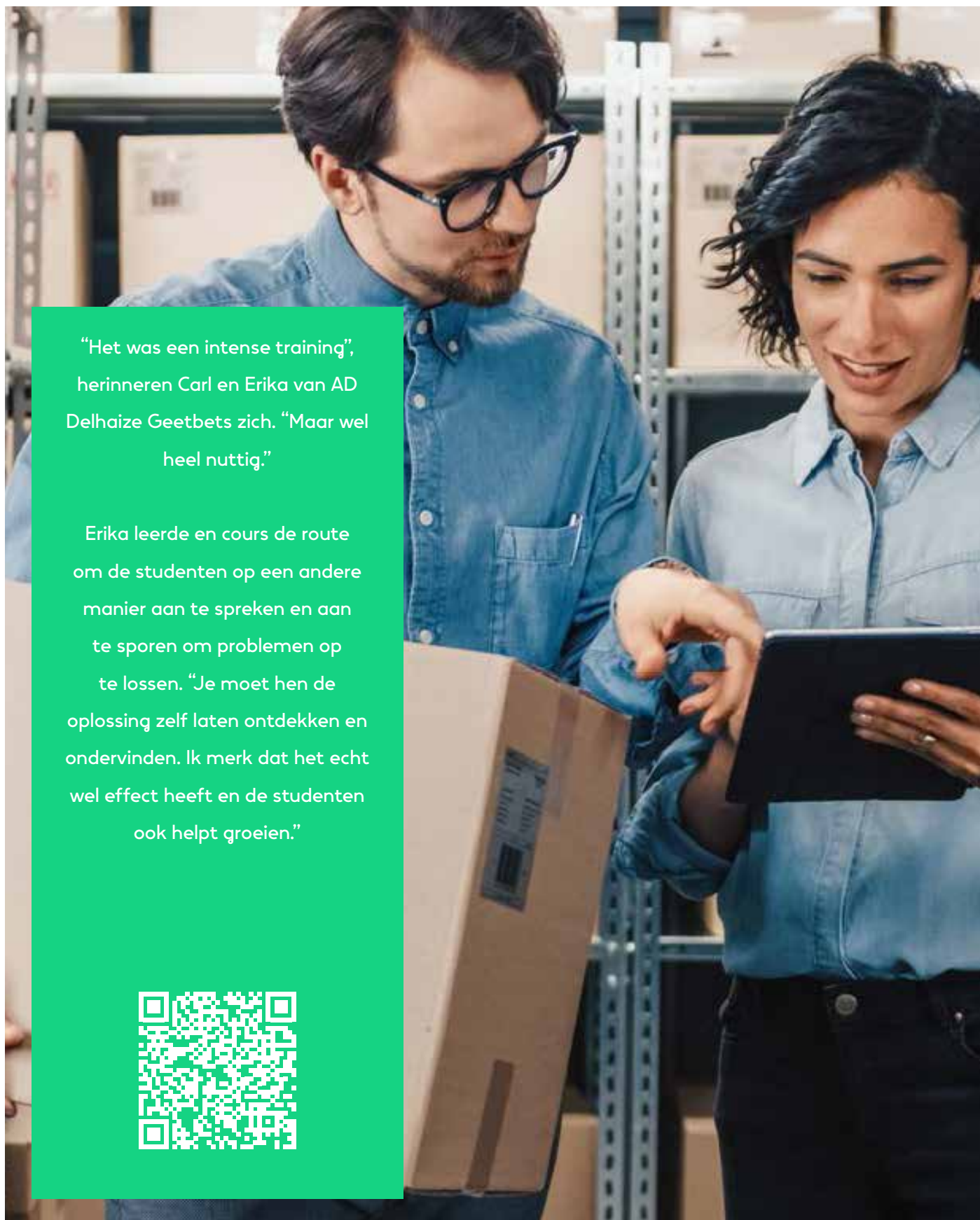
Passen deze stellingen bij jou, dan ben je waarschijnlijk een **geboren mentor!**

Voorwaarden om mentor te zijn/worden

- Je bent een specialist in jouw vak
- Je deelt graag kennis met anderen
- Je kan duidelijke instructies geven
- Je oordeelt objectief over competenties
- Je leeft je graag in in de leefwereld van de jongere
- Je deinst niet terug om feedback te geven
- Je bent een aanspreekpunt voor de jongere en de opleidingsverstrekker
- Je motiveert jongeren
- Je maakt graag tijd vrij
- je bent steeds bereikbaar en fysiek aanwezig

- ✓ Je bent minstens 25 jaar
- ✓ Je hebt 5 jaar praktijkervaring
- ✓ Je bent in het bezit van een bewijs onberispelijk gedrag model 2 (uittreksel 596.2 uit strafregister)
- ✓ Je volgt een erkende mentoropleiding (gratis sectoraal aanbod op www.pmocvba.be)
- ✓ Max 3 leerlingen per mentor in Vlaanderen

“Het was een intense training”, herinneren Carl en Erika van AD Delhaize Geetbets zich. “Maar wel heel nuttig.”

Erika leerde en cours de route om de studenten op een andere manier aan te spreken en aan te sporen om problemen op te lossen. “Je moet hen de oplossing zelf laten ontdekken en ondervinden. Ik merk dat het echt wel effect heeft en de studenten ook helpt groeien.”

De sectorale mentoropleiding, hoe begin je daaraan?

Een mentor zijn is niet voor iedereen weggelegd. Je bent misschien een expert in het uitvoeren van je vak, maar daarom kan je het nog niet meteen duidelijk overbrengen naar een nieuwe medewerker of een leerjongere. Het is een rol waarin je zeker kan groeien en daarin willen we jou als sector optimaal ondersteunen.

Wat je mag verwachten van de sectorspecifieke PMO mentoropleiding.

“Als trainer in mentorschap, sta ik telkens weer versteld van de inspanningen die ondernemers en ervaren medewerkers leveren om jongeren te begeleiden. Het gaat vaak ver voorbij het aanleren van vaardigheden; het gaat om inspireren. Hun onwrikbare motivatie vormt de essentie van een geslaagd mentorschap voor een beloftevolle toekomst van jongeren.”

- Karl Mortier

- We organiseren een dagopleiding bij jou op de werkvloer voor maximum 8 deelnemers
- De opleiding wordt gegeven door ervaren trainers/experten binnen de retailsector die zich aanpassen aan het publiek
- Interactief – hoe meer reallife input van de deelnemers, hoe meer nieuwe inzichten op een situatie er kunnen aan bod komen
- Op maat samengesteld voor elke onderneming binnen onze sector
- Elke deelnemer krijgt na afloop een gepersonaliseerd certificaat van mentor
- Je leert je ervaring doorgeven aan jonge of nieuwe medewerkers
- Je leert een leerjongere begeleiden waarbij we ons richten op het coachen, evalueren en bijsturen van de coachee
- Je kan in gesprek gaan en samenwerken met zowel leerjongeren als hun trajectbegeleiders
- Je kan het opleidingsplan, opgesteld door de school, interpreteren en concreet vertalen naar de werkplek
- Deze opleiding is bovendien kosteloos (na terugbetaling van premies), mits voorfinanciering

Er komt een leerjongere dual leren zich aanbieden, wat nu?

Je begint best met een goed sollicitatiegesprek met de leerjongere. Zo kunnen jullie elkaar beter leren kennen en kunnen beide partijen ontdekken of er een klik is.

“Voor je zo'n jonge gast aanneemt, moet je eerst een goed gesprek hebben. Heeft hij écht interesse om het vak te leren?”

- Luc De Haes, 't Warm Bakkerke uit Mechelen

Erkenning werkplek dual leren?

Om na te gaan of jouw onderneming al een erkenning heeft, kan je je richten tot de trajectbegeleider van de onderwijsinstelling, de sectorconsulent of de HR-dienst van jouw onderneming.

Ja?

Er kan direct een OAO afgesloten worden wanneer er een geschikte mentor aanwezig is. Eventueel kan ook een nieuwe mentor worden toegevoegd aan de erkenning.

TIP

Hier vind je meer info over de erkenningsprocedure

Nee?

Er dient een erkenningsaanvraag ingediend te worden. Er komt een sectorconsulent langs voor een plaatsbezoek en er wordt samen met jou een activiteitenlijst overlopen om na te kijken welke activiteiten en competenties de leerjongere zal moeten aanleren en uitvoeren.

De erkenning kan worden goedgekeurd wanneer de aanwezige mentor voldoet aan de voorwaarden en de activiteitenlijst is afgetoetst.

- De OAO is het contract tussen de erkende onderneming, de onderwijsinstelling en de lerende (en zijn wettelijke vertegenwoordiger als de leerling minderjarig is).
- De onderwijsinstelling maakt deze overeenkomst op en registreert deze binnen de 3 maanden op de app werkplek dual.
- Het is een voltijdse overeenkomst. De werkgever betaalt voor de les- en werkuren en sluit een arbeidsongevallenverzekering af voor de volledige 38u.

Afhankelijk van het PC waartoe de werkgever behoort, is er een andere wekelijkse arbeidsduur die moet worden gerespecteerd. Dit is de tijd die de leerling maximaal mag besteden op de les- en werkplek in uitvoering van zijn of haar OAO.

Overeenkomst van Alternerende Opleiding

Enkele weetjes rond de OAO

Arbeidsduur

De OAO omvat **zowel het les- als het werkplekgedeelte**. De beide delen vormen **samen een voltijdse overeenkomst**, waarvan de arbeidsduur gelijk is aan de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur die van toepassing is op de leeronderneming. De leerling wordt minstens 20 uur per week (gemiddeld op jaarbasis) op de leerwerkplek opgeleid.

Duur overeenkomst

De OAO is een overeenkomst van **bepaalde duur** en mag niet langer lopen dan de duur van de alternerende opleiding. De duur van de opleiding hangt af van het aan te leren beroep en bedraagt meestal 1 tot 3 jaar. Tijdens die periode moeten de competenties van de opleiding aangeleerd worden.

Opleidingsplan

In het opleidingsplan wordt vastgelegd welke **competenties op de leerwerkplek** aangeleerd zullen worden en welke **in de lessen** aan bod zullen komen. Het opleidingsplan vormt een verplichte bijlage bij de overeenkomst. Dit wordt opgesteld **door de onderwijsinstelling**.

Leervergoeding

Het hoofddoel van de OAO is het aanleren van een beroep. Daarom betaalt de onderneming aan de leerling geen loon, maar een **maandelijkse leervergoeding**.

Sociale verplichtingen

De onderneming moet na het afsluiten van een OAO een aantal sociale verplichtingen nakomen (RSZ-aangifte, DIMONA-aangifte, ongevallenverzekering, enz.).

Schoolvakantie

De uitvoering van de overeenkomst wordt geschorst tijdens de schoolvakantieweken. Onder bepaalde voorwaarden kunnen uitzonderingen worden toegestaan en kan de leerling toch tijdens schoolvakantieweken opgeleid worden. Dit kan bijvoorbeeld wanneer er tijdens de vakantieperiode relevante leeropportunities zijn (bv. soldenperiode). Er wordt in dat geval een bijlage toegevoegd aan de overeenkomst met daarin de individuele afwijking.

Bedragen leervergoeding

578,40 euro/maand (1ste jaar)

638,20 euro/maand (2e jaar)

688,00 euro/maand (max vanaf 3e jaar)

geldig vanaf 1/11/2023 (onderhevig aan indexatie, check zeker de website van Vlaanderen)

Tips & Tricks rond de OAO

Ziekte of privé ongeval

Als de leerling afwezig is wegens ziekte of privéongeval moet hij/zij:

- Jullie onmiddellijk op de hoogte brengen
- En een geneeskundig getuigschrift bezorgen, volgens de afspraken in jouw arbeidsreglement.

De gewaarborgde leervergoeding geldt:

In PC 119 en 118 (arbeiders) heeft de leerling... met minder dan 1 maand anciënniteit geen recht op een leervergoeding.

Vanaf 1 maand anciënniteit recht op deze gewaarborgde leervergoeding:

- Van de 1e tot en met de 7e kalenderdag: 100%
- Van de 8e tot en met de 14e kalenderdag: 85,88%
- Van de 15e tot en met de 30e kalenderdag: 25,88%

In PC 201 en 202.01 (bedienden) heeft de leerling recht op 100% gewaarborgde leervergoeding tijdens de eerste 30 kalenderdagen van afwezigheid wegens ziekte of privéongeval. Jouw leerling valt onder het sociaal zekerheidsstatuut voor leerlingen in alternerende opleidingen. Om recht te hebben op ziekte-uitkering moet de leerling een wachttijd doorlopen, daarvan vrijgesteld zijn of een eigen ziekenboekje openen.

Arbeidsongeval

Als jouw leerling afwezig is wegens een arbeidsongeval heeft hij/zij geen recht op een gewaarborgde leervergoeding, maar valt hij/zij onmiddellijk onder de arbeidsongevallenverzekering van jouw bedrijf.

Leerlingen met buitenlandse identiteit

Lerenden uit het buitenland die een OAO willen afsluiten, mogen wettelijk gezien arbeid verrichten als hij/zij voldoet aan de verblijfsvoorwaarden.

- Europese lerenden hebben zonder meer toegang tot de arbeidsmarkt
- Niet-Europese lerenden kunnen een OAO afsluiten wanneer hun verblijfssituatie dit toelaat. Er kan een OAO worden afgesloten wanneer
  - De lerende minderjarig is, ongeacht zijn verblijfssituatie
  - De lerende is meerderjarig en beschikt over een wettig verblijf

Meer info over toelating tot arbeid en voor wie? Die vind je hier.

Overwerk

Minderjarigen mogen geen overwerk presteren. In drie gevallen van overmacht mogen ze wel overwerk presteren:

- Om tegmoet te komen aan een 'voorgekomen of dreigend ongeval' in de onderneming of voor rekening van derden.
- Bij dringende werkzaamheden aan machines of materiaal waarvan de uitvoering buiten de arbeidsuren absoluut noodzakelijk is om een 'ernstige belemmering' van het bedrijf te voorkomen of voor rekening van derden.
- Bij werken die door een 'onvoorziene noodzakelijkheid' vereist zijn.

Meld dit steeds binnen de drie dagen schriftelijk aan de sociale inspectie en houd er rekening mee dat de leerjongere die overwerk heeft verricht recht heeft op overloon en inhaalrust

Respecteer steeds de rusttijden. Leerlingen < 18 mogen niet meer dan 4,5 uren ononderbroken werken.

- Als jouw leerling meer dan 4,5 uur werkt, heeft hij/zij recht op een half uur pauze.
- Als jouw leerling meer dan 6 uur werkt, heeft hij/zij recht op een uur rusttijd (vb. 2x30 min pauze en een half uur lunchpauze).

De rusttijd tussen twee dagen opleiding in, moet 12 opeenvolgende uren zijn. Van deze regel mag niet afgeweken worden. Bij het opmaken van het uurrooster moet de vestiging rekening houden met de verplichte aanwezigheden op lesdagen.

Nachtarbeid

Minderjarigen mogen in principe geen nachtarbeid verrichten, dit wil zeggen dat ze niet mogen werken tussen 20u en 6u. Voor jonge werknemers van 16 jaar en ouder zijn er enkele uitzonderingen.

Ze mogen werken:

- Tot 22u als de ochtendploeg begint om 6u en tot 23u als de ochtendploeg begint om 7u. Dit kan alleen bij werk dat niet mag worden onderbroken of bij ploegenarbeid. Opgelet! Er moet ook met andere elementen van de arbeidswetgeving rekening worden gehouden (bijvoorbeeld 12 uur rust tussen het einde van de arbeidsdag en het begin van de volgende arbeidsdag ook als dat een lesdag is).
- Tot 23u bij overmacht. De gevallen van overmacht zijn: Om tegemoet te komen aan een 'voorgekomen of dreigend ongeval', bij dringende werkzaamheden aan machines of materiaal waarvan de uitvoering buiten de arbeidsuren absoluut noodzakelijk is om een 'ernstige belemmering' van het bedrijf te voorkomen en werken die door een 'onvoorziene noodzakelijkheid' vereist zijn.

Uw onderneming moet de bevoegde inspecteur van de Algemene Directie Toezicht op de Sociale Wetgeving binnen de drie dagen schriftelijk verwittigen.

!! Afwijkingen voor minderjarigen ouder dan 16 jaar zijn mogelijk, maar nooit tussen 24u en 4u, bijvoorbeeld bij PC 118 bakkerij-opleidingen kan er opgeleid worden tussen 4u en 22u (KB van 25 maart 2016).

Werken op zon- en feestdagen

In principe mogen leerlingen (-18) niet werken op zondagen, de 10 wettelijke feestdagen en de extra rustdag op zaterdag of maandag. Afwijkingen zijn mogelijk, maar de leerling mag nooit meer dan 1 zondag op 2 werken. De leerling heeft recht op inhaalrust wanneer hij/zij werkt op een zondag of feestdag.

Leerlingen (-18) hebben vrij op zondag en krijgen een extra rustdag, op zaterdag of maandag. Als er les wordt gegeven op maandag, heeft de leerling recht op een rustdag op zaterdag. De leerling moet dan 36 uur opeenvolgend rusturen hebben.

Interessante websites

Website Sociaal Fonds 201

www.sociaalfonds201.be

Informatie erkenningen

www.werkplekduaal.be

Informatie Duaal Leren

www.duaalleren.vlaanderen/onderneming

informatie rond sectorspecifieke (mentor)opleiding

www.pmoretail.be/training/mentorship

Contacteer ons

milan.chevrolet@pmoretail.be

aurelie.camps@pmoretail.be

sarah.heeman@pmoretail.be

Bij PMO pakken we het anders aan. Geen schoolse toestanden, maar praktijkgerichte opleidingen die bruikbare handvaten opleveren om je job in de zelfstandige kleinhandel nog leuker te maken.

PMO bv
Willebroekkaai 37, 1000 Brussel
T 02/212 26 51
www.pmoretail.be
info@pmoretail.be

Met de steun van Sociaal Fonds
Paritair Comité 201 en 202.01

